

**ФАКУЛЬТАТИВ «ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА  
ВИЩОЇ ШКОЛИ»  
(ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ)  
Фізичний факультет  
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**Викладач** – доктор педагогічних наук, професор О.М. Друганова  
**Адреса для спілкування:** [druganova\\_lena@ukr.net](mailto:druganova_lena@ukr.net)

**Тема 1. Педагогічна професія як засіб професійно-педагогічної самореалізації викладача закладу вищої освіти (4 год.)**

1. Виклики, що стоять перед системою професійно-педагогічної підготовки сучасного викладача вищої школи.
2. Особливості, структура та функції педагогічної діяльності викладача вищої школи.
3. Професійно значущі особистісні якості сучасного викладача ЗВО та його компетенції.

**Основні поняття:** *структура, функції педагогічної діяльності викладача вищої школи; особливості праці сучасного викладача вищої школи; особистісні якості викладача, що забезпечують ефективність педагогічної діяльності.*

**Завдання для самостійної роботи:**

1. На основі опрацювання даних Інтернет ресурсів, наукових джерел, визначте особливості розвитку суспільства (та освіти) у теперішній час? Намалюйте умовний портрет сучасного здобувача вищої освіти й вимоги до його підготовки.
2. Обґрунтуйте завдання викладача закладу вищої освіти на сучасному етапі.
3. Проаналізувавши зміст сучасних наукових джерел, дані періодичних видань й Інтернет мережі, підготувати презентацію на тему: «Педагогічна діяльність сучасного викладача вищої школи: суспільні виклики та проблеми підготовки».

**Виконані завдання надіслати на електронну пошту за адресою:**  
[\*\*druganova\\_lena@ukr.net\*\*](mailto:druganova_lena@ukr.net)

**Література:**

1. Васильєва М. П. Професійна діяльність педагога в ситуації ризику. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. 2001. № 29. С. 41-47.
2. Енциклопедія освіти / ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підручник. К. : Каравела, 2008. 352 с.

4. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: навчальний посібник / за ред. І.Л. Холковської. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. – 144 с.

5. Філософський енциклопедичний словник : довідкове видання / зав. ред. М. Т. Максименко. – К. : Амброс, 2002. – 744 с.

6. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 344 с.

7. Інтернет ресурси

## ***Тема 2. Методологічні засади творчої діяльності (4 год.)***

1. Актуальні проблеми педагогіки творчості.
2. Історико-філософський аспект дослідження проблеми творчості.
3. Базові поняття, закономірності й принципи педагогіки творчості.

**Основні поняття:** *творчість, креативність, творча діяльність, творча діяльність викладача; закономірності педагогіки творчості (закон педагогічної розвиваючої взаємодії, закон фасилітаційного режиму педагогічного впливу, закон взаємозумовленості розвитку суб'єктів педагогічного процесу, закон неперервної творчої реалізації та самореалізації особистості), принципи педагогіки творчості.*

### **Завдання для самостійної роботи:**

1. Проведіть контент-аналіз трактування у різних джерелах таких понять, як-от: «творча діяльність», «творча діяльність викладача», виділіть їх суттєві ознаки. Сформулюйте власний варіант з використанням виокремлених ознак.

2. На основі аналізу даних наукових джерел та власної освітньої практики порівняйте традиційну та творчу діяльність викладача вищої школи (з урахуванням спеціалізації (фізика/астрономія)), заповніть таблицю.

**Виконані завдання надіслати на електронну пошту за адресою:**  
**[druganova\\_lena@ukr.net](mailto:druganova_lena@ukr.net)**

### **Література:**

1. Енциклопедія освіти / ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

2. Кузьмина Н.В. Способности, одаренность, талант учителя / Нина Васильевна Кузьмина. Ленинград, 1985. 165 с.

3. Морозов А.В., Чернилевский Д.В. Креативная педагогика и психология: Учебное пособие / А.В.Морозов, Д.В.Чернилевский. М.: Академический проект, 2004. – 260 с.

4. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349 с.

5. Філософський енциклопедичний словник : довідкове видання / зав. ред. М. Т. Максименко. К. : Амброс, 2002. 744 с.

6. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 344 с.

7. Інтернет ресурси

### **Навчальна дисципліна: «ПЕДАГОГІКА»**

**факультет: іноземних мов**

**Семінарські заняття на період з 16.03.20 – до 3.04.20 р.**

### **Тема 1. Предмет і задачі педагогіки**

#### ***Питання для обговорення:***

1. Педагогіка як наука і мистецтво.
2. Етапи розвитку педагогічної науки.
3. Основні категорії педагогіки.
4. Функції і задачі педагогіки.
5. Структура педагогічної науки.
6. Галузі педагогіки.
7. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками.
8. Нормативно-правове забезпечення у шкільній освіті.

**Завдання для самостійної роботи:** есе на тему «Педагогіка як мистецтво підготовки нового покоління»

Виконане завдання надіслати на електронну пошту за адресою:  
***druganova\_lena@ukr.net***

#### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Демченко О.П. Практикум з історії педагогіки: навчально-методичний посібник / О.П. Демченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 432с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка: навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів / І.В. Зайченко. - Київ : Освіта України, 2006. - 528 с.
3. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник. – Харків: ОВС, 2002.
4. Методичний порадник: організація та зміст освітньої діяльності у 2018/2019 навчальному році : інформаційно-методичний збірник / за заг. ред. Н.М.Бендерець, О. В. Матушевської. – Біла Церква: КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», 2018.
5. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. / М.М. Фіцула. - 3-тє вид., стер. - К.: Академвидав, 2009. – 560 с.

6. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.
7. <http://www.info-library.com.ua/books-book-69.html> - Історія педагогіки: курс лекцій: Навчальний посібник. – К., 2004. – 171 с.

## Тема № 2 Історичні надбання педагогічної науки

### **Питання для обговорення:**

1. Видатні зарубіжні педагоги, їхній внесок у становлення та розвиток педагогічної науки.

2. Роль вітчизняних просвітників, педагогів й науковців у розвиток світової педагогічної думки.

**Завдання для самостійної роботи:** підготувати презентацію на тему: «Внесок видатного зарубіжного/вітчизняного педагога в розвиток педагогічної думки й школи» (від 15 й більше слайдів). Презентація повинна містити такі елементи: *стислий ! огляд життєвого й педагогічного шляху; основні педагогічні ідеї, презентовані на сторінках всесвітньовідомих творів; узагальнений внесок просвітника у розвиток світової педагогічної думки/школи.*

Пропонується для аналізу творча спадщина таких всесвітньо відомих педагогів, як-от: Я. Коменський («Велика дидактика», А. Дістервег («Керівництво до освіти німецьких вчителів»), К. Ушинський (Про користь педагогічної літератури», «Праця в її психічному й виховному значенні»); А. Макаренко («Педагогічна поема»), В. Сухомлинський («Серце віддаю дітям»), Ш. Амонашвілі та інші.

Виконане завдання надіслати на електронну пошту за адресою:  
***druganova\_lena@ukr.net***

### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник. – К.: Либідь, 2006.
2. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX в.: Учебное пособие для педагогических учебных заведений / Под ред. академика РАО А.И. Пискунова. – 2-е изд., испр. и дополн. – М.: ТЦ «Сфера», 2001. – 512 с.
3. Левківський М.В. Історія педагогіки : підручник / М.В.Левківський. – К. : Центр навч. літ-ри, 2003. – 360 с.
4. Лузан П.Г. Історія педагогіки та освіти в Україні : навчальний посібник / П.Г. Лузан, О.В. Васюк, О.М. Бернова. – К. : НАУ, 2006. – 302 с.
5. Макаренко А.С. Лекції про виховання дітей / А.С.Макаренко. – К. : Рад. шк., 1948. – 91 с.
- Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. – К. : Акта, 2012. – 537с

**Семінарське заняття № 3**  
**(2 год.)**

**Тема 3. Дидактичні системи та зміст навчального процесу. Принципи навчання**

***Питання для обговорення:***

1. Витоки дидактичних ідей.
2. Актуальні питання дидактики ХХІ ст.
3. Логіка і структура навчального процесу.
4. Механізм формування умінь та навичок.
5. Рушійні сили навчального процесу.
6. Оптимізація навчального процесу.
7. Сутність і структура навчально-пізнавальної діяльності.
8. Вибір вчителем оптимального варіанту навчання.
9. Загальна характеристика принципів навчання у школі

**Завдання для самостійної роботи:** укласти структурно-логічну схему на тему «Навчальний процес. Основні поняття й процесуальні особливості»

**Виконане завдання надіслати на електронну пошту за адресою:**  
**[druganova\\_lena@ukr.net](mailto:druganova_lena@ukr.net)**

**ЛІТЕРАТУРА:**

1. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Освіта України, 2006. – С. 86-97; 116-138.
2. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник. – Харків: ОВС, 2002.
3. Максимюк С.П. Педагогіка [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Максимюк. - К.: Кондор, 2005. - 666 с.
4. Чайка В.М. *Основи дидактики*: навчальний посібник / В.М. Чайка. – Київ: Академвидав, 2011. – 238 с
5. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.